

DZIŚ 19 PORAD

Remanent w VAT

Podatnik, który zamyka firmę, musi sporządzić remanent. Trzeba też opodatkować VAT niektóre towary – **mówi Roman Namysłowski z Ernst & Young** | c5

Umowa leasingu

Skutki podatkowe umowy leasingu nieruchomości zależą od jej rodzaju – **stwierdza Marta Szafarowska z MDDP** | c6

Zakup maszyn

Nabywca maszyny nie będzie musiał zapłacić PCC – **tłumaczy dr Krzysztof Biernacki z Rödl & Partner** | c13

Decyzja za 30 lat

Organ podatkowy, niezależnie od wiedzy spadkobierców, może wydać decyzję o podatku rolnym – **uważa Arkadiusz Foryś z Kancelarii Prawnej Foryś Wojciechowski** | c15

Ekspert GP

Reprezentacja i reklama w interpretacjach organów podatkowych

Podatnik, który ponosi wydatki na reprezentację, nie uwzględni ich w kosztach podatkowych. Inaczej będzie z wydatkami reklamowymi. Te w całości będą kosztem

Nowa PKWiU w rozliczeniach

■ Od przyszłego roku do celów podatkowych będzie stosowana klasyfikacja wyrobów i usług z 2008 r. | c5

Transakcje związane z nieruchomościami

■ Od źródła finansowania inwestycji zależą konsekwencje podatkowe przy nabyciu nieruchomości | c6

Opodatkowanie świadczeń z ubezpieczeń

■ Odszkodowanie dotyczące składników majątku firmy jest przychodem z działalności | c11

Instrumenty finansowe przedsiębiorców

■ Rozliczenie opcji walutowych zależy od zastosowanego instrumentu | c12

Księgi rachunkowe w rozliczeniu za 2010 r.

■ Środki trwale inwentaryzuje się spisem z natury lub weryfikacją | c14

Koszty ponoszone w prowadzonej firmie

■ Wydatki związane z reprezentacją nie stanowią kosztów uzyskania przychodów | c16

Gazeta Prawna

Czy zwrot kosztów nauki jest zwolniony z podatku dochodowego

Czy będzie można od przyszłego roku odliczyć VAT przy wynajmie auta
www.gazetaprawna.pl

Serwis Księgowy

Po co w księgach rachunkowych tworzy się tzw. podatek odroczony

Jak prawidłowo powinna być sformułowana interpretacja podatkowa
www.księgowosc.gazetaprawna.pl

PODATKI I OPŁATY LOKALNE

Czy wójt może wydać decyzję podatkową za 30 lat

Dziadek podatnika kupił kawałek łąki i nikomu o tym nie powiedział, nie rozporządził nią również na wypadek śmierci, a zmarł w 1981 roku. Do 2010 roku nikt o niej nie wiedział, a podatnicy dowiedzieli się o działce, gdyż na adres, pod którym mieszkał dziadek podatnika, przyszła decyzja w sprawie wymiaru podatku rolnego za 2010 rok – pierwsza taka decyzja. Była ona zaadresowana na dziadka, który nie żyje od 29 lat. Podatek został ustalony w kwocie 7 zł. W urzędzie gminy wnuk dowiedział się, że podatek jest do zapłacenia i to za ostatnie 30 prawie lat (od śmierci dziadka nie był płacony) z odsetkami. Nie było przeprowadzonego postępowania spadkowego po dziadku, bo nikt o tym nie wiedział, więc właścicielami łąki nie są wnuczki. Czy zapłacić tylko podatek za ten rok biorąc pod uwagę, że decyzja dotyczy tylko roku 2010? Kiedy przedawniają się zobowiązania podatkowe w podatku od nieruchomości? Czy można wystawić decyzję na nieżyjącego podatnika? O odpowiedzi poprosiliśmy Ministerstwo Finansów oraz Arkadiusza Forys, radcę prawnego w kancelarii prawnej Forys Wojciechowski.

MINISTERSTWO FINANSÓW ODPOWIEDZIAŁO „DGP”

Organem właściwym do rozstrzygnięcia wątpliwości związanych z wydaniem decyzji w indywidualnej sprawie jest organ, który tę decyzję wydał.

Zgodnie z art. 14b par. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.), minister finansów, na pisemny wniosek zainteresowanego, wydaje, w jego indywidualnej sprawie, pisemną interpretację przepisów prawa podatkowego (interpretację indywidualną). Jednak jak wynika z art. 14j par. 1 Ordynacji podatkowej, stosownie do swojej właściwości interpretacje indywidualne wydaje wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa. Zgodnie natomiast z art. 1c ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz.U. z 2010 r. nr 95, poz. 613) organem podatkowym właściwym w sprawach podatków i opłat (podatek od nieruchomości, podatek od środ-

ków transportowych, opłata zdrowiskowa) jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta. Pełnią oni również funkcję organu podatkowego w przypadku zobowiązań dotyczących podatku rolnego.

Minister finansów nie sprawuje również nadzoru nad działalnością organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

Odnosząc się do pytania dotyczącego wskazania terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, należy wskazać, że stosownie do treści art. 70 par. 1 ustawy Ordynacja podatkowa zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Termin ten może ulec wydłużeniu w przypadku wystąpienia zdarzeń powodujących przerwanie bądź zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określonych w art. 70 par. 2 – 8 i art. 70a Ordynacji podatkowej.

Przykładowo zgodnie z par. 4 biegu terminu

przedawnienia zostaje przerywany skutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym zastosowano środek egzekucyjny.

Jak wynika z kolei z par. 6 Ordynacji podatkowej, bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego zostaje zawieszony z dniem:

1) wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia wiąże się z niewykonaniem tego zobowiązania;

2) wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję dotyczącą tego zobowiązania;

3) wniesienia żądania ustalenia przez sąd powszechny istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa;

4) doręczenia postanowienia o przyjęciu zabezpieczenia, o którym mowa w art. 33d par. 2, lub dorę-

czenia zarządzenia zabezpieczenia w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Z kolei odpowiedź na pytanie dotyczące możliwości wystawienia decyzji na nieżyjącego podatnika oraz pytanie dotyczące rażącego naruszenia prawa jest możliwa jedynie po wszczęciu postępowania podatkowego, gdyż dopiero w toku tego postępowania można stwierdzić, czy dana decyzja zawiera wady dające podstawy do stwierdzenia jej nieważności. Dodac należy, że zgodnie z art. 247 par. 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej przesłanką stwierdzenia nieważności decyzji jest skierowanie jej do osoby niebędącej stroną w sprawie. Na mocy art. 135 Ordynacji podatkowej zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych w sprawie podatkowej ocenia się według przepisów prawa cywilnego. Oczywiście jest, że osoba zmarła nie może być stroną postępowania podatkowego. Przepisy Ordynacji podatkowej w art. 97 – 105 określają zasady sukcesji spadkobierców w sprawach podatkowych.

EKSPERT RADZI

W omawianym przypadku należy rozważyć trzy kwestie: ważności decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe dziadka w podatku rolnym, odpowiedzialności wnuka oraz innych spadkobierców za zobowiązanie podatkowe dziadka (spadkodawcy) oraz przedawnienia tego zobowiązania podatkowego.

Zobowiązanie podatkowe w podatku rolnym powstaje z dniem doręczenia podatnikowi decyzji ustalającej wysokość tegoż zobowiązania przez organ podatkowy (art. 21 par. 1 pkt 2 ustawy – Ordynacja podatkowa). Przedmiotowa decyzja została jednak wydana i zaadresowana do osoby zmarłej, a więc niemogącej być stroną w postępowaniu podatkowym. Dziadek podatnika z chwilą śmierci stracił zdolność prawną, tj. zdolność bycia podmiotem praw i obowiązków wynikających z ustaw podatkowych. Oznacza to, że w stosunku do niego nie można wszcząć postępowania podatkowego ani wydać decyzji. Wydana decyzja nie wywołuje skutków prawnych, tym samym nie powoduje powstania zobowiązania podatkowego. Podatnik nie ma zatem obowiązku zapłaty podatku na jej podstawie.

Śmierć dziadka nie powoduje jednak wygaśnięcia zobowiązania podatkowego. W stosunku do osoby zmarłej organ podatkowy nie może wszcząć ani prowadzić postępowania podatkowego. Przepisy Ordynacji podatkowej dopuszczają jednak orzekanie o odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania podatkowe (art. 97 – 105

Arkadiusz Forys

radca prawny w Kancelarii Prawnej Forys Wojciechowski

ustawy). Odpowiedzialność taką ponoszą wszyscy spadkobiercy od chwili śmierci spadkodawcy (art. 97 par. 1 w zw. z art. 98 par. 1 Ordynacji podatkowej w zw. z art. 925 kodeksu cywilnego). Zakres ich odpowiedzialności uzależniony jest od sposobu przyjęcia spadku. W terminie 6 miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania, powinien złożyć w sądzie lub przed notariuszem oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku. Jeżeli tego zaniecha, domniemuje się, że przyjął spadek wprost, a więc bez ograniczenia odpowiedzialności za długi spadkowe. Należy zaznaczyć, że termin 6 miesięcy jest terminem zawitym. Po jego upływie żadne oświadczenie złożone być już nie może.

Organ podatkowy, niezależnie od wiedzy spadkobierców o istnieniu nieruchomości oraz przeprowadzonego, bądź nie postępowania spadkowego, może wydać w stosunku do spadkobierców dziadka decyzję ustalającą wysokość zobowiązania w podatku

rolnym i ją im doręczyć (art. 100 Ordynacji podatkowej). W takiej sytuacji spadkobiercy będą zobowiązani do zapłaty podatku w terminie 14 dni od doręczenia decyzji, chyba że w terminie odrzucili spadek albo nie są spadkobiercami.

W praktyce jednak organy podatkowe wstrzymują się z wydaniem decyzji podatkowych do czasu stwierdzenia podatnika nabywcą spadku przez konkretne osoby, aby uniknąć wydania decyzji w stosunku do osoby niebędącej stroną w postępowaniu, co z kolei skutkuje nieważnością takiej decyzji.

Podatnik, jak i inni spadkobiercy mogą być zobowiązani do zapłaty podatku rolnego jedynie za lata 2007 – 2010. Art. 68 Ordynacji podatkowej stanowi, że aby zobowiązanie (tu dotyczące podatku rolnego) mogło powstać, decyzja ustalająca wysokość zobowiązania powinna być doręczona podatnikowi w ciągu trzech lat od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek podatkowy. Odnośnie do odsetek, to powstają one od zaległości podatkowej, a więc od niezapłaconego w terminie podatku. Do czasu doręczenia decyzji wymiarowej spadkobiercom oraz upływu 14-dniowego terminu do zapłaty podatku nie powstaje zaległość podatkowa, a tym samym roszczenie o odsetki.

OPRACOWAŁ ŁUKASZ ZALEWSKI

PODSTAWA PRAWNA Art. 21 par. 1 pkt 2, art. 68, 97 par. 1 w związku z art. 98 par. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

EKSPERCI WYJAŚNIAJĄ

Czy pełnomocnictwo w sprawach o alimenty podlega opłacie

Kamil Łukasik

prawnik z departamentu podatkowego, Chałas i Wspólnicy Kancelaria Prawna

Podatniczka wystąpiła o ustanowienie pełnomocnika w sprawach alimentacyjnych. Czy podlegają opłacie skarbowej dokumenty stwierdzające ustanowienie pełnomocnika do spraw alimentacyjnych?

Sprawy o alimenty należą do spraw rozpatrywanych na drodze postępowania cywilnego. Osoba występująca w sprawie o alimenty jako strona lub przedstawiciel ustawowy może działać przed sądem osobiście lub przez pełnomocnika (art. 86 kodeksu postępowania cywilnego). Zgodnie z obowiązującą na gruncie procedury cywilnej zasadą osoba, która poza posiadaniem sądu ustanowiona została pełnomocnikiem, zobowiązana jest przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzitelny odpis pełnomocnictwa (art. 89 par. 1 i 2 k.p.c.). W tym miejscu pod uwagę należy wziąć przepisy normujące kwestię opłaty skarbowej. Regułą jest, iż opłacie skarbowej podlega złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii – w sprawie z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym (art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej). Konieczne jest tu jednak zastrzeżenie, iż nie w każdym przypadku złożenia jednego z powyżej wskazanych dokumentów, choć będzie to miało miejsce w sprawie z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym, zaistnieje obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej. Analizowana ustawa przewiduje bowiem szereg wyłączeń oraz zwolnień z opłaty skarbowej. W myśl tych pierwszych dana czynność w ogóle nie podlega opłacie, zwolnienia zaś obowiązują na gruncie opłaty skarbowej (dana czynność mieści się w zakresie obowiązywania ustawy), jednak w danej sytuacji ustawodawca rezygnuje z poboru opłaty. Zgodnie z brzmieniem art. 2 ust. 1 pkt. 1 lit. a) przywołanej ustawy nie podlega opłacie skarbowej złożenie dokumentu pełnomocnictwa albo jego odpisu, wypisu lub kopii w sprawach alimentacyjnych. W zakresie spraw o alimenty ustawodawca skorzystał więc z konstrukcji wyłączenia. Konkludując, z przywołanej regulacji wynika, iż złożenie w sprawach o alimenty dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa bądź jego odpisu, wypisu lub kopii, choć ma miejsce w postępowaniu sądowym, to jednak nie jest obciążone opłatą skarbową, gdyż czynność ta nie mieści się w zakresie obowiązywania tej opłaty.

PODSTAWA PRAWNA Art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a) ustawy z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz.U. z 2006 r. nr 225, poz. 1635 z późn. zm.).

Czy od wniosku o duplikat trzeba uiścić opłatę skarbową

Joanna Michalska

ekspert w firmie doradczej KPMG

Podatnikowi zginęła decyzja o nadaniu NIP. Musi złożyć wniosek do naczelnika urzędu skarbowego o wydanie jej duplikatu. Czy za złożenie wniosku o duplikat musi uiścić opłatę skarbową?

Podatnik, któremu zginęła decyzja o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej, może uzyskać duplikat tego dokumentu. Zgodnie z ustawą o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, duplikat, na wniosek podatnika, wydaje naczelnik tego urzędu skarbowego, który wydał decyzję o nadaniu numeru NIP.

W celu uzyskania duplikatu decyzji NIP-4, podatnik jest zobowiązany przygotować pisemny wniosek do naczelnika urzędu skarbowego, który wydał decyzję o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej. Wniosek ten powinien zawierać dane podatnika, tj. imię, nazwisko lub nazwę podatnika, adres zamieszkania/siedziby, jak również numer NIP. Powinien być ponadto opatrzony datą oraz podpisem wnioskodawcy.

Zgodnie z ustawą o opłacie skarbowej, wniosek o wydanie duplikatu decyzji o nadaniu numeru identyfikacji podatkowej podlega opłacie skarbowej w wysokości 15 zł. Podatnik wraz z wnioskiem o wydanie duplikatu powinien przesłać do urzędu skarbowego również potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej.

PODSTAWA PRAWNA Art. 13 ust. 4 ustawy z 13 października 1995 r.

o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników

(t.j. Dz.U. z 2004 r. nr 269, poz. 2681 z późn. zm.).

Załącznik do ustawy z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej

(t.j. Dz.U. z 2006 r. nr 225, poz. 1635 z późn. zm.).

www.gazetaprawna.pl/podatki